

ЖАҲОН СУЗУ

ЎЗБЕКИСТОН
ҚАМАРИ, 1412 ЙИЛ,
МУҲАРРАМ, 5-КУН.
ШАМСИЯ,
1370 ЙИЛ
САРАТОН, 28-КУН.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ КЕНГАШИНИНГ РЎЗНОМАСИ

1991 йил 1 январда таваллуд топган

1991 йил 17 июль, чоршанба, 135-сон

НАРХИ ОБУНАЧИГА 7 ТИНИН.
СОТУВДА 10 ТИНИН.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ КЕНГАШИНИНГ КОМИТЕТИДА

16 июль куни Тошкентда Ўзбекистон ССР Олий Кенгаши Табиат бойликлари ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш комитетининг мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда республика Олий Кенгаши комитетларининг раислари ва уларнинг ўринбосарлари, Ўзбекистон ССР Олий Кенгаши қотибдиганининг, Ўзбекистон ССР Президентининг ҳузуридати Вазирлар маҳкамасининг масъул ходимлари, республика табиатни муҳофаза қилиш давлат комитетининг, Адлия вазирлигининг раҳбарлари қатнашдилар.

«Табиатни муҳофаза қилиш тўғрисида»ги Ўзбекистон ССР қонунининг лойиҳаси муҳокама қилинди. Депутатларнинг мулоҳазалари, таклифлари, қўшимчалари ва истаклари эътиборга олиниб, қонун лойиҳаси маъқулланди.

Комитетнинг мажлисида Сурхондарё вилояти Сарисойё районидаги экологий вазиётнинг ҳолати тўғрисида ахборот ҳам тингланди.

Муҳокама этилган масалалар юзасидан комитетнинг тегишли қарорлари қабул қилинди.

(ЎзТАГ).

ВИЛОЯТ СОВЕТИ СЕССИЯСИ

ФАРҒОНА. [Ўз муҳбиримиздан]. Улкамизда айни пишиқчилик, боғлардан бол томади. Пайсаллар ноз-неъматларини дастурхонга тортиқ қилишга интиқ. Айниқса, Фарғона боғларининг, полз-пайсалларининг таровати ўзгача. Айни шундай паллада вилоят совети депутатлари навбатдаги сессияга тўпланишди. Кун тартибдаги масала ҳам беэсослик, пишиқчилик, эз ташвишлар, қишлоқ кўчалари маҳсулотларининг тайёрлаш, қайта ишлаш масалалари билан боғлиқ. Халқ депутатлари вилоят совети раиси, вилоят партия комитетининг биринчи котиби Фуломжон Фозиловнинг «Аҳолининг қишлоқ ҳўжалик ва чорвачилик маҳсулотлари билан таъминлашни яхшилаш ва ишлаб чиқаришни кўпайтириш бош-расида вилоят, район ва қишлоқ советларининг вазифалари тўғрисида» қилган маърузаси ҳўч кимми беферқ қолдиргани йўқ. Чўнки аҳоли энг энг жойлашган, шу билан бирга табиат ноз-неъматларининг еттиштириш учун энг қўлай эклим ва тўпуқ шароитига эга бўлган минтақада мева,

сабзавот ва полз маҳсулотлари истеъмол қилиш мамлакатнинг шимолий районларига нисбатан ҳам энча камлиги ҳаммани чуқур мулоҳаза юриштига ундарди.

Масалан, мамлакат бўйича қишлоқ бошига ўртача 101 килограмдан сабзавот ва полз маҳсулотлари, 43 килограмдан мева истеъмол қилинаётган бир пайтда вилоят бўйича мева истеъмол қилиш 30 килограммга, сабзавот ва полз маҳсулотлари эса 80 килограммга тўғри келаётганини қандай баҳолаш мумкин?

Сессияда сўзга чиққан халқ депутатлари ана шу номутаносибликка беришнинг йўллари ҳақида гапирдилар.

Сессияда вилоят советининг янги тарихий тақдирини, бўлиқ ва бошқармаларнинг бош-расида вилоят, район ва қишлоқ советларининг вазифалари тўғрисида қилган маърузаси ҳўч кимми беферқ қолдиргани йўқ. Чўнки аҳоли энг энг жойлашган, шу билан бирга табиат ноз-неъматларининг еттиштириш учун энг қўлай эклим ва тўпуқ шароитига эга бўлган минтақада мева,

Набижон СОБИР,
«Халқ сўзи» муҳбири.

Бўка районидаги «Кўкорол» давлат ҳўжалиги 3-бўлимининг Мирҳалил Эшонқўлов етакчилиги қилган бригадаси пахтакорлари бу йил 106 гектар ерда деҳқончилик қилишга тайёр. Улар ҳўр гектар ердан режадаги 23 ўрнига 25 центнердан ҳўсил кўтаришни дилларига тугиб қўйишган. Шу кўнга қа-

дар ғўза қатор ораларига беш марта сифатли ишлов берилди. Бунда моҳир техника жилвокори Тожибой Жалиловнинг ҳўссаси катта бўлаётти.
СУРАТЛАРДА; 1. бригада механизатори Т. Жалилов. 2. Ғўза қатор ораларига ишлов бериш пайти. Умарали ҚўШВОҚ олган сурат.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг қонуни ТАРИХ ВА МАДАНИЯТ ЁДГОРЛИКЛАРИНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ ВА УЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ ТўҒРИСИДАГИ ҚОНУНЛАРНИ БУЗГАНЛИК УЧУН ЖИНОЙИ ВА МАЪМУРИЙ ЖАВОБГАРЛИК ҲАҚИДА

Тарих ва маданият ёдгорликлари халқнинг мулки бўлиб, унинг жаҳон матрифта-рини ривожлантиришига қўлган ҳўссасидан далолат беради, илм-фанни, халқ таълимини ва маданиятни ривожлантиришига, ватандарварлиқни, маънавий ва эстетик тарбияни шакллантиришига кўмаклашади. Бу ёдгорликлар емирилиш, уларнинг ўрини тўлдириб бўлмайдди. Аммо тарих ва маданият ёдгорликлари муҳофаза қилиш ҳамда улардан фойдаланиш тўғрисида амалдаги қонунлар унчалик самарали эмас. Ҳамма жойда ёдгорликларнинг емирилиши давом этмоқда, уларни ошқорча оёқости қилиш ҳўллари учраб турибди. Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Кенгаши тарих ва маданият ёдгорликлари муҳофаза қилиш ҳамда улардан фойдаланиш тўғрисидаги қонунларни бузганлик учун жавобгарлиқни кўчатириш мақсадида қарор қилди.

Тарих ва маданият ёдгорликлари халқнинг мулки бўлиб, унинг жаҳон матрифта-рини ривожлантиришига қўлган ҳўссасидан далолат беради, илм-фанни, халқ таълимини ва маданиятни ривожлантиришига, ватандарварлиқни, маънавий ва эстетик тарбияни шакллантиришига кўмаклашади. Бу ёдгорликлар емирилиш, уларнинг ўрини тўлдириб бўлмайдди. Аммо тарих ва маданият ёдгорликлари муҳофаза қилиш ҳамда улардан фойдаланиш тўғрисида амалдаги қонунлар унчалик самарали эмас. Ҳамма жойда ёдгорликларнинг емирилиши давом этмоқда, уларни ошқорча оёқости қилиш ҳўллари учраб турибди. Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Кенгаши тарих ва маданият ёдгорликлари муҳофаза қилиш ҳамда улардан фойдаланиш тўғрисидаги қонунларни бузганлик учун жавобгарлиқни кўчатириш мақсадида қарор қилди.

Тарих ва маданият ёдгорликлари халқнинг мулки бўлиб, унинг жаҳон матрифта-рини ривожлантиришига қўлган ҳўссасидан далолат беради, илм-фанни, халқ таълимини ва маданиятни ривожлантиришига, ватандарварлиқни, маънавий ва эстетик тарбияни шакллантиришига кўмаклашади. Бу ёдгорликлар емирилиш, уларнинг ўрини тўлдириб бўлмайдди. Аммо тарих ва маданият ёдгорликлари муҳофаза қилиш ҳамда улардан фойдаланиш тўғрисида амалдаги қонунлар унчалик самарали эмас. Ҳамма жойда ёдгорликларнинг емирилиши давом этмоқда, уларни ошқорча оёқости қилиш ҳўллари учраб турибди. Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Кенгаши тарих ва маданият ёдгорликлари муҳофаза қилиш ҳамда улардан фойдаланиш тўғрисидаги қонунларни бузганлик учун жавобгарлиқни кўчатириш мақсадида қарор қилди.

1-модда. Тарих ва маданият ёдгорлигини қасддан йўқ қилиш, вайрон этиш ёки бузиш —
5 минг сўмгача жарима солиш ёки икки йилгача муддатда ахлоқ тўзатиш ишларига ҳўжм этиш ёхуд ўч йилгача муддатда озодликдан маҳрум қилиш билан жазоланади.
Тарих ва маданият ёдгорлигини қасддан йўқ қилиш ёки вайрон этиш, таққор содир этилса ёки оғир оқибатларга олиб бора —
Санкиза йилгача муддатда озодликдан маҳрум этиш билан жазоланади.
2-модда. Эҳтиётсизлик натижасида тарих ва маданият ёдгорлигини бузиш ёки йўқ қилина, бундан оғир оқибатлар келиб чиқса — ўч минг сўмгача жарима солиш ёки икки йилгача муддатда ахлоқ тўзатиш ишларига ҳўжм қилиш ёхуд икки йилгача муддатда озодликдан маҳрум этиш билан жазоланади.
3-модда. Тарих ва маданият ёдгорлигини беихёроқ беаҳелик билан таққир этилса —
Ўч минг сўмгача жарима ёки икки йилгача муддатда ахлоқ тўзатиш ишларига ҳўжм қилиш билан жазоланади.
4-модда. Ушбу қонуннинг 1 ва 2-моддаларида қўзда тутилган жиноятлар тўғрисидаги ишлар юзасидан дастлабки тергов прокуратура идораларининг терговчилари томонидан, 3-моддада қўзда тутилган жиноятлар тўғрисидаги ишлар юзасидан дастлабки тергов ички ишлар идораларининг терговчилари томонидан амалга оширилди.
5-модда. Ушбу қонуннинг 3-моддасида қўзда тутилган белгиларсиз тарих ва маданият ёдгорлигини таққирлаш —
Юз сўмдан 500 сўмгача миқдорда жарима солиш тарзида маъмурий жазо берилишига сабаб бўлади.
6-модда. Тарих ва маданият ёдгорликларининг ҳўлатига ҳавф солишни мумкин бўлган қурилиш, мелiorация, йўл ишлари ва бошқа турдаги ишлар ёдгорликларни муҳофаза қилувчи тегишли давлат идоралари билан келишмай ҳўжда маъмур идораларининг қўрсатмасига бинаво ёдгорликларини аниқ-

лаш, ҳўжжатлаштириш ва сақлаб қилиш юзасидан эҳтиёт тадбирларини амалга оширмай ўтказилса; ёдгорликларни муҳофаза қилиш зоналарида ёдгорликларни муҳофаза қилувчи тегишли давлат идораларининг яқозатсиз ер қазич-қурилиш ва бошқа ишлар ўтказилса, шунингдек маъмур зоналарда ҳўжалик фаолияти билан шуғулланилса; тарих ва маданият ёдгорликларининг муҳофаза қилиш ва улардан фойдаланиш устидан давлат назоратини амалга оширувчи тегишли идораларнинг қондабузарлиқни тўғатиш ва ёдгорликларни муҳофаза қилиш тўғрисидаги фармонини бажарилмаса —
Мансабдор шахслар оғўлантирилди ёки уларга юз сўмдан беш юз сўмгача жарима, солиш тарзида маъмурий жазо берилди.
Маъмурий жазо қўлланилгандан кейин таққор мана шундай ҳаракат содир этилса —
Мансабдор шахсларга беш юз сўмдан бир минг сўмгача миқдорда жарима солиш тарзида маъмурий жазо берилди.
7-модда. Тарих ва маданият ёдгорликлари муҳофаза қилишнинг ушбу қонун 5 ва 6-моддаларида қўрсатилганидан ташқари бошқа қондалари фуқаро ва мансабдор шахслар томонидан бузишга таққирлаш маъмурий жавобгарлик республикаларнинг қонунларида белгилаб қўйилди.
8-модда. Ушбу қонуннинг 8-моддасида қўзда тутилган қондабузарлик учун идоралар, қорхоналар, муассасалар ва таълимий ортиқликларни хўзимат вазифасига қўра тарих ва маданият ёдгорликлари муҳофаза қилиш ҳамда улардан фойдаланиш қондалари бажарилишини таъминлаш лозим бўлган мансабдор шахслари жавобгар бўладилар.
9-модда. Ушбу қонуннинг 5—6-моддаларида қўзда тутилган қондабузарлик тўғрисидаги протоколлар ёдгорликларни муҳофаза қилувчи давлат идораларининг ваколатли мансабдор шахслари томонидан, шунингдек милиция ходимлари ҳўжда тарих ва маданият ёдгорликлари муҳофаза қилиш жамиятларининг жамоатчи инспекторларининг қондалари билан тўғридан тўғридан тарих ва маданият ёдгорликлари муҳофаза қилиш ва улардан фойдаланиш тўғрисидаги қондаларни бузганликларни тўғрисидаги ишлар ҳўл депутатлари район, шаҳар, шаҳарларга район, қўғрон ва қишлоқ советлари ижроия комитетлари ҳузуридаги маъмурий комиссиялар ва қўғрон, қишлоқ советларининг ижроия комитетлари томонидан, тарих ва маданият ёдгорликлари муҳофаза қилиш ва улардан фойдаланиш қондалари мансабдор шахслар томонидан бузилгани ҳўқидаги ишлар эса шахсан халқ судьялари томонидан қўриб чиқилди.
11-модда. Мансабдор шахсга ёки фуқарога нисбатан маъмурий жазо ёки жиноий жазо берилиши айбдорли тарих ва маданият ёдгорлигига етказилган зарарининг ўр-

нини қоплаш маъбуриятидан ҳўл ҳўл қилмайди.
Тарих ва маданият ёдгорлигига етказилган зарарининг ҳўжми унинг тарихий, илмий, бадиий ва маданият қийматини, шунингдек таъмирлаш, тиклаш ишларининг қийматини ҳўсбога олиб белгиланади.
Ёдгорлиқнинг қийматини ва унга етказилган зарарининг ҳўжми аниқлаш устидан СССР Вазирлар маҳкамаси томонидан белгиланган тартибда таққирланади.
12-модда. Ушбу қонун маъносида тарих ва маданият ёдгорлиги деганда алоҳида тарихий, бадиий, илмий ёки бошқа маданият қийматига эга бўлган ҳўжда тарих ва маданият ёдгорликларининг давлат рўйхатларида қайд этилган моддий маданият иншоотлари тушунилади.
Янги аниқланадиган ва тарихий-бадиий, илмий ёки бошқа маданият қийматига эга бўлган, янги аниқланган иншоотлар рўйхатларида қайд этилган моддий маданият иншоотлари уларни тарих ва маданият ёдгорликлари сифатида давлат ҳўсбога қабул этиш тўғрисидаги масала ҳўл этилгўнга қадар улар ҳам ушбу қонунга мувофиқ муҳофаза этилиши лозим.
13-модда. ССР Иттифоқи ва иттифоқдор республикаларнинг 1958 йил 25 декабрдаги СССР қонун билан таққирланган жиноят қондаларини асослари 711-моддасининг ичкини қисим (СССР Олий Советининг вазомостлари, 1959 йил, 1-сон, 6-модда; 1972 йил, 22-сон, 176-модда; 1973 йил, 11-сон, 157-модда; 1974 йил, 18-сон, 275-модда; 1983 йил, 51-сон, 784-модда; 1987 йил, 28-сон, 437-модда; 1988 йил, 10-сон, 152-модда; 1989 йил, 15-сон, 106-модда) «Айбни оғирлаштирувчи вазиятларда наркотик моддаларни талон-тороқ қилганлик, шунингдек уларни сотганлик ёки сотиш мақсадида шундай моддаларни талон-тороқ қилганлик, таёйирлаганлик, сотиб олганлик, асраганлик, ташитганлик ёки юборганлик» сўзлари «Тарих ва маданият ёдгорлигини таққирлаш тарзда қасддан йўқ қилганлик ёки бузганлик» сўзлари билан тўлдирилсин.
14-модда. ССР Иттифоқи ва иттифоқдор республикаларнинг маъмурий ҳўжубузишлар тўғрисидаги 1980 йил 23 октябр қонун асослари 14-моддасининг ичкини қисим (СССР Олий Советининг вазомостлари, 1980 йил, 44-сон, 909-модда; 1987 йил, 22-сон, 312-модда; 1988 йил, 31-сон, 508-модда СССР халқ депутатлари сьездининг ва СССР Олий Кенгашининг ахборотомаси, 1990 йил, 15-сон, 247-модда; 45-сон, 953-модда) «Жамоат тартибига қасд қилиш билан боғлиқ бузиш тартиб-бузарлик учун» сўзларидан кейин «шунингдек тарих ва маданият ёдгорликлари муҳофаза қилиш ҳамда улардан фойдаланиш тўғрисидаги қонунларни бузганлик учун» сўзлари билан тўлдирилсин.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг
Президенти
Москва, Кремль.
1991 йил 2 июль.

ТАБИЙИЙ ГАЗ КЕЛДИ

Кўшқўри райондаги Қурбонов номли жамоса ҳўжалиги хўсусий йўлларда ишловчи йўл оила табиий газ олди. Бу ерда санкиза километрик газ кўпури ётишиб бўлиди. Екилги «Урта Осиё-марказ» магистрал газ қувуридан келмоқда.
Жамоса ҳўжалиги кейинги йилларда ола бошлаган фойдаланиш сарфалиги уй биналарининг орузсини амалга оширишига муваффақ бўлиди. Оилавий ва ижара пулдрати ўтиш, деҳқончилик ва чорвачиликда илгор технологияларини фаол жорий этиш натижасида ҳўжалик рентабел ишлаб бормоқда. Ишлаб чиқариш маданияти ошди, деҳқонларнинг молашари кўпайди.
Жамоса ҳўжалиги қишлоқларида дастлабки сановат қорхоналари, вилоят завод ва фабрикаларининг бўлимлари яйдиле бўлди. Ўнги турар жойлар, болалар боғчалари, мактаб, спорт мактаби ва бошқа маданият-маънавий иншоотлар қуриломоқда. Бу йил жамоса ҳўжалиги бошқаруви иктимоний-маданият-маънавий соҳани ривожлантиришига 200 минг сўмдан кўп маблағ ажратди.
(ЎзТАГ).

Бу йил ўқув юрталарига қабул қондаларига анча ўзгаришлар киритилди, улар тайёрлов бўлимларининг ҳам четлаб ўтмади. Тошкент иктисодий

дори-фуқунининг тайёрлов қўлибди денани, иктисод фанлари номзоиди Н. О. Саторов билан сўхбатимиз шу хўсусида борди.

Чимён ёнбағирларида тикорат мактаби очиб тўғрисида шартномалар тузишга эришди.
Савол тўғрисида — хўш, бизнинг тингловчиларини бошқарлардан сал бўлса-да устунликларини борми? Менинча, бор. Тўғри, бу билан мен уларнинг билликлари тикшириш ортиқча демократи эмасман. Ҳозирги шартонда бу жуда муҳим. Ўқитувчилар ва тингловчилар маъсулиятини ошириш учун янги, таъсирчан шакллари ишлаб чиқиш ҳам зарур. Аммо репититор ёллаб олинган биллими ҳам мен чуқур билим дея олмаман. Қолaversа ҳамма ҳам репититор ёллаб олмади. Айниқса бизникини аграр минтақада. Уйлаيمانки, менин бу фикрларимга Россияда ҳам қўшилиши керак. У ерда

рат, бозор асослари, маркетинг ва менежмент, бухгалтер ҳўсоби сингари иктисослар бўйича ҳам лекциялар ўқилади.
Ривизёт, информатика, иктисодий жуғрофия билан бир қаторда улар бирор чет тилини ҳам жиддий ўрганишлари шарт. Бу профессор ва ўқитувчиларга ҳам, талабаларга ҳам қўйилмаган маъбурий шарт.
Асарият абитуриент ва уларнинг ота-оналарига қорхоналар ва оғил ўқув юрталарига тўзилмаган ҳўжалик шартномасининг мақсади ва вазифалари, уни тузиш тартиби тушунарли эмас.
Аслида шартнома тузиш ташаббуси қорхонадан, унинг мутахассисларга бўлган эҳти-ёлларидан келиб чиқибди лозим. Агар шундай бўлганда ҳўзиргига ўхшаб шаҳарларда ўқитувчи ва агрономлар қўлайиб кетиб, қишлоқларда етмай ётмасди. Шартнома — бу сифат дегани; бўлажак ходимларининг ўқиш ҳаракатларининг кўтарайтган қорхона билдан юқори малакали мутахассислар тайёрлаб беришини талаб қилишга ҳўқилди. Биз эса улар олдида нафақат маънавий, балки моддий ҳам жавобгардиримиз ва шунинг учун ҳўр бир сўмини моддий-техника базани мустаҳкамлаш, мураббийлар малакасини оширишга сарфлаймиз. Маблагини анча қисмини талабаларимиз маънавий ахлоқини яхшилашга, ногирон, Афғонистонда хўзимат қилган, ота-онаси йўқ талабаларга моддий ёрдам қўрсатиш учун харайат этилади. Умуман бозор шартонда қорхоналар учун ҳам, биз учун ҳам, талабалар учун ҳам шартнома жуда муҳим. Тўғри, ҳўзир абитуриентлар ўқув ҳаракатларини эни-масига оладиган қорхонани излаб юриш нормал ҳўл эмас ва вақтинчалик, қолос. Бундан қийинчиликлар ҳўр қандай янгиликка хос. Ҳўмин топа олганлар бошқарлар билан бир қаторда билликлари ошди ҳўқуқини ҳўмода қилишлари мумкин. Улар учун ягона кафолат — бу биллиmdir.
С. ТЕН.

ЯГОНА КАФОЛАТ—БИЛИМ

Маротба ўқилмаган лекциялари ҳам муҳим аҳамиятга эга. Утан йилининг сентябрда Халқаро иктисодий алоқалар қўлибди очилгандан кейин биз Москва давлат халқаро алоқалар институтини, Москва давлат дори-фуқунини, Молиявий академияси, Москва ва Минск халқ ҳўжалиги институтлари билан ҳамкорлиқини йўлга қўя бошладик. Бу ўқув юрталарининг энг яхши олимлари бизнинг талабаларини маркетинг ва менежмент асослари билан таъмирлашди. Дори-фуқунининг ректори иктисод фанлари доктори, профессор С. С. Фуломов ҳаракатлари тўғрисида даргоҳимизга белгили дори-фуқунини ўқитувчилари ҳам таъсирчан бўлиб, қизилкери лекциялар ўқидилар. С. С. Фуломов бир неча марта қорхонга чиқиб, етакчи ўқув қорхона раҳбарлари билан профессорлар ва талабалар алмашини, дарсликлар таржима қилиш (ҳўзир 40 та дарслик таржимаси қилинаётти), ёзда

тайёрлов бўлими тингловчилари аввалги имтиҳонларни санқлаб қолганлар.
— Экспериментал синфларга қабул қандай нечадди? Уларнинг ишда бирор янгилиги бўлидими?
— Экспериментал синфлар базасида энди дори-фуқунини ҳузуридаги иктисодий лицей очиб масаласи ҳўзир ҳўл бўлиш арафасида. Бу ҳам ўқув юртимиз иктисодий дори-фуқунини мақоламини олиши билан боғлиқ табиий ҳўл деб ўйламан.
Лицейга 9 синфини аъло баҳўларга битирганлар қабул қилинади. Яна бир шарт — албатта мактаб кенгашининг тавсияномаси бўлиши керак.
Ўқувчилар учун фан — ривизёт, чет тили, она тили ва адабиятдан сўхбатдан ўтатирилди. Сўхбат бўлаётган ҳўнда ота-оналар ҳам кириб ўтиришлари мумкин.
Лицейчиларга умумий фанлардан ташқари яна молия ва қара (кредит), тафтиш ва назор-

СССР Олий Кенгашининг қарори

«ТАРИХ ВА МАДАНИЯТ ЁДГОРЛИКЛАРИНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ ВА УЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ ТўҒРИСИДАГИ ҚОНУНЛАРНИ БУЗГАНЛИК УЧУН ЖИНОЙИ ВА МАЪМУРИЙ ЖАВОБГАРЛИК ҲАҚИДА»ГИ СССР ҚОНУНИНИ КЎЧГА КИРИТИШ ТўҒРИСИДА

СССР Олий Кенгаши қарор қилди:
1. «Тарих ва маданият ёдгорликлари муҳофаза қилиш ва улардан фойдаланиш тўғрисидаги қонунларни бузганлик учун жиноий ва маъмурий жавобгарлик ҳўқида»ги СССР қонунини маъмурда эълон қилинган пайтдан бошлаб кўчга киритилсин.
2. СССР Вазирлар маҳ-

масига барча монументал санъат ёдгорликлари рўйхатга олиш ишларини 1992 йил 1 июлгача тугаллаш таъминлаш топширилсин.
3. СССР Олий Кенгашининг «Тарих ва маданият ёдгорликлари муҳофаза қилиш ва улардан фойдаланиш қондаларини бузганлик учун маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги 1977 йил 17 июнь СССР қонунини (СССР Олий

СССР Олий Советининг вазомостлари, 1977 йил, 25-сон, 389-модда) маъмур фармонини таққирлаш қисми СССР Олий Кенгаши раъсатининг «Маъмурий ҳўжубузарликлар тўғрисидаги» СССРнинг базан қонун ҳўжжатларини қазар қонун ҳўжжати билан ўз қўлини йўқотди деб тан олди ҳўқидаги 1982 йил 8 сентябрь фармонининг 6-моддаси (СССР Олий Советининг вазомостлари, 1982 йил, 37-сон, 698-модда) ўз қўлини йўқотди, деб ҳўсбланисин.
4. Республикаларини Олий Кенгашига республикаларнинг қонунларини ушбу қонунга мувофиқлаштириб олиш тавсия этилсин.

СССР Олий Кенгашининг раиси
Москва, Кремль.
1991 йил 2 июль.
А. ЛУКЬЯНОВ.

Ияжа санъат усталари

Июнь кунларининг бирида ўшлик уй бекаси, халқ амалий санъатининг моҳир чеvari Раъноҳон Мамажонаева...

жондоқ таваллудининг 180 йиллигига унинг суратини яратиш умидада яшайоти.

НОЗИКДАГИ СЕҲРУ АДОЛАР

ниқса, Андижон чет тиллар институтининг ўқитувачиси Мавлудхон билан вақтларида нозик санъати бўлиш шугулланадилар...

сепини тикиб инъом этган экан... Р. Мамажонаева кўп йиллар Ушдаги халқ бадийи хунар мандчилиги бирлашмасида...

Раҳим ҚАРИМ, «Халқ сўзи» мухбири. Суратда: Раъноҳон ая қиз Мавлудхон билан.

— Убайдулла Қурбонович, мушаррафларимиз номидаги сизни республика Олий суди раиси лавозимига сайланганингиз билан табриклаймиз.

— Ҳозирги кунимизда жиноятчиликнинг жадал ўсишини айрим ҳуқуқшунослар тараққий маҳсули деб таъкид этишадди. Қўшқасизми!

ФАРОВОНЛИК ЙЎЛИДА ҲАМКОРЛИК

Наманган вилоятининг қорхоналари ҳақида хўжаликчилари соғлигини сақлаш ишлари олданилар. Улар касалхоналар ва поликлиникалар курилиши ҳақида...

ҚОНУН ИШЛАШИ КЕРАК

йўқса унинг кучи қолмайди, дейди Ўзбекистон ССР Олий суди раиси У. МИНГБОВ

ништрисам, «Халқ сўзи» деган газет бўлса, ёзилганини керак эмас, — дейди. Уша судья зўрлаб йомоғига тегишда айбланган бир йилнинг саники йил овозловдан маҳрум этилди.

во босиши ёки қурбақани икки ойгадан айри тортиб қийнаб ўйлашдан бошланмаганими? Мусулмон оламиде оваткин лағандин нотўғри олган болага қўлнга уриб танбех берилган.

Дугонам эсимга тушиб кетди. У биринчи боласига оғир-оғир эди.

Қишлоқларда уй-жой куриши энди жолланган пайтда қурилиш материаллари муаммоси пайдо бўлади. Нима қилиш керак?

ИНСОНЛАРГА БАХШИДА УМР

Узоқ давом этган операция ниҳоят тугади. Бош шифокорнинг хонасида бўладиган одадаги қирди-қикди унинг толиқ кетган аёл зоти бутунги кунда икки жон саломат қолиши учун...

— Кеңирасиз, синглим, жуда чарчадингиз, — деди у. Мурақаб операция эди. Таваққил қилишга тўғри келди.

— Бунинг ҳар хил сабаблари бор. Бемор кеңирган сурункали касаллик эки яширнинг шеклида ўтган хасталиқлар айни ҳомиладорлик вақтида хуруж қилади.

Дугонам эсимга тушиб кетди. У биринчи боласига оғир-оғир эди. Уйда кўпчиликимиз. Овсинларимдан, қайноғаларимдан уялман, ҳадеб ағноқ, майиз ёб ўтиришга андиша қиламан.

Узбекистондаги энг йирик СССР 60 йиллиги номи бадиқчилик комбинати меҳнатчилари ўз касб байрақларини арғасида бадиқ овлашга киришдилар.

Қишлоқларда уй-жой куриши энди жолланган пайтда қурилиш материаллари муаммоси пайдо бўлади.

Комбинатда қарашли қўллар ҳозир ижара участкаларига тақсимланган. Бу участкаларга Ортиқ Эшматов, Қадимбой Жааборов, Қанандар Матёкубов ва бошқа таъриблик бадиқчилар бошчилик қиламоқдалар.

Ҳар тўқисдан бир шингил

САМАРҚАНД ЯНГИЛИКЛАРИ

Кейинги йилларда республикамизнинг турли қишлоқларида қад кўтарган қўдан-қўн бино ва иншоотларда «Узғорстрой» курилтиш-монтаж бирлашмаси бўлиналари ишчи-хизматчиларининг яратувчилик меҳнати мўжассам. Қўйда жамоа аҳлининг Самарқанд вилоятда рўёбга чиқарган ишлари ҳақида хикоя қиламиз.

ПАРРАНДА-БОҚАРЛАР ҚўРҒОНИ

Самарқанднинг жануби-ғарбида жойлашган Оғалқ паррандачилик фабрикасининг қўрғонига яшовчи аҳолининг сони мингтадан ошди. Яқинда 20 хонадонга мўлжалланган иморат курилди. Фойдаланган ге топирилгач, бу ерда уй-жой муаммоси ҳал қилинди ҳисоб.

Шуниси диққатга сазоворки, ушбу қўрғон «Узгирсельстрой» институтининг лойиҳасига мувофиқ илтимой тараққиёт жамғармаси ҳисобига барпо этилган. Бунда аниқса табиёт ва соғломлаштириш муассасаларига эътибор берилмоқда. Фельдшер-акушерлик пункти, аллақачон иш бошлаган, спорт комплекси эса жадал тикланган. Бу йил жами 200 минг сумликдан зиёд курилтиш-монтаж ишлари амалга оширилди.

ҚўНИДАН ТўКЎЛСА ҚўНЎЛГА

Нарпай районидagi Мирбозор қўрғонига йилга 3 миллион шартли банк консерваси ишлаб чиқариладиган завод ишга туширилди. Уни Катта-қўрғондан 2-қўрилтиш трестининг хўжалиқларида механизациялашган 176-қўна колонна

си ҳамда «Узғортрансспецстрой» трести курувчилари Бунёд этдилар.

Район деҳқончилик-саноат уюшмаси раисининг иқтисодиёт бўйича муовини Собир Маълоновнинг таъкидлашича, авваллари хўжалиқларда етти-тирилган қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари оғирлар ва маҳсулотлар йўлиги боис қўлиб кетарди. Энди бундай но-бударчиликка чек қўйилди. Қўйидан тўқилса хўжиге до-ғаларидек, деҳқонлардан со-тиб олинган дала ва боғ не-мағлари қўйга ишланиб, ана уларнинг ўзига ҳада этилади. Бундан ташқари ўнлаб ишчи-лар, аниқса хотин-қизлар иж-тимой фойдалани меҳнатида жалб қилинади.

ХАТОЛАР

ТУЗАТИЛМОҚДА

Қўработ районидa яқинга қадавр ўй-жой ва маданият-ма-ши бинолар курилди. Ҳақда эди: Бунга хўжалиқларда механизациялашган 164-қўна колонна қўватининг қам-лиги, маҳалли хон ашб зами-ни йўқлиги сабаб қилиб қўра-тиларди. Эндилкида йўл қў-йилган хатолар тузатишмоқда. Кейинги йилларда туман мар-казида қатор турар жойлар, маданият-маши ҳақда ма-мурий бинолар қад ростлади. Махсус хўнар-техника билим юртининг 540 ўқувчисига мўл-жалланган қонона курилди фойдаланишга топширилди. Бу йил янги мактаб, касалхона, болалар боғи, сут махсу-лотлари ишлаб чиқарувчи цех барпо этилмоқда.

Хўжалиқнинг қўрғонлари ҳам йил сайин кўрамлашялти-ди. Хўзир қишлоқларда 1,5 мингдан зиёд оила яқна тар-тибда уй қурмоқда.

И. АХМЕТОВ.

Шербод районидagi Н. Муротов номли давлат хўжалиги пахтақор-лари ўзага ишлов беришни қў-ғин давом эттирмоқдалар. 3 минг гектарда ўсаётган гўзалар учинчи чопқидан чиқарилади. Об-ҳаво қў-йинчиликларига қарамай, ҳар бир иш ўз вақтида бажарилмоқда.

Гектаридан 35 центнердан хирмон уюшга пахтақорларнинг ишончи қомил.

СУРАТДА: хўжалик директори Узбекистон ССР халқ депутаты Шоди Беккелдиев.

(УзТАГ фотохроникаси).

Саёҳатнома БУЛҒОРИСТОНДАН БИР НАЗАР

МУАЛЛИФДАН: Ҳозир одамларни сайру саёҳат ҳикояси билан ҳайрон қолдириш қийин. Негаки замон ўзгариб, чор атрофимиздаги ўй бўлмас «темир де-ворлар» бироз пасайиб унча-муна жойларга, оқсда-қи чет эллар қўшни мамлакатларга бориб-келиш им-конияти туғилди қолди. Дунё кезиш, оламни кўришдек улкан бозордан ҳаётларимиз жон деб фойдаланиша-япти, узок-узок ўлкаларга сафар қилишяпти. Агар та-бир жойиз бўлса — икки дунё бир қадам бўлиб қо-ляпти.

Мен ҳам ақинда шундай бир сафарга чиққан эдим. Йўқ, сафарим кўрран заминнинг нариги чеккасига эмас, шу бондан таассуротларимни ёзайми-ёзайми, деб иккиландим-у, аммо гап кўришда эмас, балки кўра билишда эканлигини назарда тутиб, қў-лимга қалам олдим. [Ҳа, мақолаимнинг сарлавҳасини ҳам «Булғористонга бир назар» эмас — «Булғористон-дан бир назар» деб қўйдимки, бунинг маъносини уни-қил чиканмигиздан кейингина илғаб оласиз ҳурматли ўқувчим...]

Тонг саҳарда поэзиями Дунай дарёси усти-га қўрилган муҳташам қўп-риқдан ўтдию. Тумини орт-да қолди. Булғористоннинг ҳа-қусе шайхига кириб бордик. Эндигина обғимизга ерға тек-кан эди ҳамки бизни... бул-бул қутиб олди. Ҳа, ҳақиқий булбул! У шундоққина те-мир йўл бўйидаги қўм-қўк даракторда сайради. Ҳали гира-шира қоронғу, ўзи кўк-ринимса ҳам жон-жаҳди би-лан наво қиларди: «Вит, вит, вит, чах-чах-чир-р-р-р!» «Чи-ви, чиви, чур-р-р, чах-чах!» Булбулнинг нима деб сарашини сўзу азув билан ифода қилиш қийин. Бунинг устига унинг овозини эшитма-ганимизга ҳам анча бунди: боланик пайтимда ҳовлимиз-нинг этигадиги ёввойи гул — чангалзорга келиб сайрайди, кенеси билан қўлоқ қокмас-дан тингалаганимизга улаб қоларди, ушанда булбулнинг турли оҳангдиги «чах-чахи» эд бўлиб кетган эди. Қоран-ки, булғор булбули ҳам де-ярли ушунанга сайради экин-кетта темир йўл бекети, по-казлар гулдираб ўқдан бу-ёққа ўтиб турибди, электро-возлар чинқирапти, булбул бўлса тўхтамасдан қоник қи-лади. Бу ерда бир Варнага борадиган поездини кўтиб бйр-икки соат туриб қолдик. Ҳавлимиз яна йўл тавшиш-даю лекин қўлогимиз бўлбул-да, булғор булбулида.

Мен бу мўстабар юртга ик-кинчи бор қадам рақижда қилишим. Биринчи гап бундан икки йил олдин келган эдим, унда сафаримиз Булғорис-тоннинг пойтахти — София-дан бошланиб, бошқа шаҳар-лари бўйлаб давом этган эди. Бу гапгис эса бошқа йўналишда — мамлакатнинг шарқий қирғоғи — Қора де-ғиз соҳилдаги Варна шаҳри-дан бошланадиган бўлди. (Олдинги сафар Итифок Езувчилар уюшмаси акаллари қўрида София орқали Таб-рово шаҳрига Халқор кули байрамига борган бў-сам, бу гап Журналистлар уюшмаси йўлланмаси билан Варнадаги Халқор журна-листлар уюшга дам олгани бо-шайтирди). Орадан утган бор-йўи икки йил ичиде Шар-қий Оруподаги бошқа қатор мамлакатлардаги сингари Бул-ғористонда ҳам жууда катта иктимомий-сийсий ўзгаришлар юз берди, булғор халқи го-яий яқнақоқимиздан қуту-риб, миллий мустакиллик ва озолик йўлини таулади, бу борада катта қийинчиликлар билан бўлса-да, олға қадам ташлашти. Мана, биз томон-ларда кам учрайдиган — фақат ўтириб кетишга мўл-жалланган поэза авонининг дервасидан атроф-ман-зараларини сўқлиниб томоша қилиб бораемизда. Табиат ўша-шар, ҳаммаёқ қўм-қўк, дала-ларда ишлар бошланиб кет-ган, экин шилалати, ҳаво эса бйрам тиникми, Чор-атроф осойишталик, ҳеч қандай ўз-гартиш, иккилоб бўлмаган-дай. Аммо одамлар сал бош-қарор, аксарият уйга қўн-ган, нимадандир тавшишда. Ҳа, ҳақиқий озолик осойиш-ка, қўлга кирялди, эрун ис-тиқлоннинг қўзга қўрилмас иқтисодий идишларни бе-ма-жууда томир орти олғунча ҳа-дан «Булғористонда подшо ҳоким-иятининг тиклаш борасида қандай фирмасиди?» деб сў-рашса, малика: «Буни» халқ-нинг ўзи ҳал қилди, меним-ча, халқ ҳозир яқнақоқимиз-да Варнадаги Халқор жур-налистлар уюшнинг директори жаноб Бояров биз етиб ке-либ жойлашганимиздан ке-йинги танишу суҳбатида.

Мамлакатимизда тинч икки-лик бўлганлиги, лекин бу икки-лик бизга — халққа нима беради — билмайми. Нарх-наволар ўн баравар ошди. Бундай пайтда халқимизнинг аксарияти иқтисодий қийин-чиликларга дуч келиши аниқ. Жаноб директор Халқор журналистлар уюшнинг 1958 йилда қўрилгани, бу дар-гоҳда узок йиллар давомида шаклланган маълум анча-налар мавжуд эканлигини айт-ди. «Иқтисодий қийинчилик-ларга қарамасдан биз Совет Итифокидан келган дўста-ларимизга ахши эҳтиёт кўра-тишга ҳўраёт қиламиз», — деб сўзини тутадиги у. Кўп йиллардан бери шу муассаса-ни бошқариб келётган бу дўстимиз ҳақиқатан ҳам ўз-замининг устидан чиқди: биз дам олган йўғирма кун да-вомида озиқ-овқат етмасли-кдан, истироҳат учун қўлай шароит яратиб берилди. Варна — Қора деғиз қир-ғоғига жойлашган сулим бир маскан, Булғористоннинг биринчи шаҳарларидан бири.

Ҳамон «Фидокорона меҳнат қилётган дала азаматлари» ҳақида чарчамасдан «далалар-дан дараклар» тарқатётган расмий рўзномаларимизу ҳар бир чоп этган сўзи учун минг таъна-дашмон остида ишлаётган тараққиқларвар қаламакларимизни ўйладим. Ҳар кеч телевизор олдиде олам ва мамлакат ички ҳа-ётининг тасвирини таҳлилига ром бўлиб маҳлиё ўтираркан-ман, воқеаларни мингта го-яий элагу мингта маъмурий чиғиридан ўтказиб, роса-ҳаспўлаб кейин томошабини-га етказадиган, қайси бир юқори мансабдорга ёқмай қолган учун «Итифок» «Ети-кун» деган маълумат «далалар-дан дараклар» тарқатётган расмий рўзномаларимизу ҳар бир чоп этган сўзи учун минг таъна-дашмон остида ишлаётган тараққиқларвар қаламакларимизни ўйладим. Ҳар кеч телевизор олдиде олам ва мамлакат ички ҳа-ётининг тасвирини таҳлилига ром бўлиб маҳлиё ўтираркан-ман, воқеаларни мингта го-яий элагу мингта маъмурий чиғиридан ўтказиб, роса-ҳаспўлаб кейин томошабини-га етказадиган, қайси бир юқори мансабдорга ёқмай қолган учун «Итифок» «Ети-кун» деган маълумат «далалар-дан дараклар» тарқатётган расмий рўзномаларимизу ҳар бир чоп этган сўзи учун минг таъна-дашмон остида ишлаётган тараққиқларвар қаламакларимизни ўйладим. Ҳар кеч телевизор олдиде олам ва мамлакат ички ҳа-ётининг тасвирини таҳлилига ром бўлиб маҳлиё ўтираркан-ман, воқеаларни мингта го-яий элагу мингта маъмурий чиғиридан ўтказиб, роса-ҳаспўлаб кейин томошабини-га етказадиган, қайси бир юқори мансабдорга ёқмай қолган учун «Итифок» «Ети-кун» деган маълумат «далалар-дан дараклар» тарқатётган расмий рўзномаларимизу ҳар бир чоп этган сўзи учун минг таъна-дашмон остида ишлаётган тараққиқларвар қаламакларимизни ўйладим. Ҳар кеч телевизор олдиде олам ва мамлакат ички ҳа-ётининг тасвирини таҳлилига ром бўлиб маҳлиё ўтираркан-ман, воқеаларни мингта го-яий элагу мингта маъмурий чиғиридан ўтказиб, роса-ҳаспўлаб кейин томошабини-га етказадиган, қайси бир юқори мансабдорга ёқмай қолган учун «Итифок» «Ети-кун» деган маълумат «далалар-дан дараклар» тарқатётган расмий рўзномаларимизу ҳар бир чоп этган сўзи учун минг таъна-дашмон остида ишлаётган тараққиқларвар қаламакларимизни ўйладим. Ҳар кеч телевизор олдиде олам ва мамлакат ички ҳа-ётининг тасвирини таҳлилига ром бўлиб маҳлиё ўтираркан-ман, воқеаларни мингта го-яий элагу мингта маъмурий чиғиридан ўтказиб, роса-ҳаспўлаб кейин томошабини-га етказадиган, қайси бир юқори мансабдорга ёқмай қолган учун «Итифок» «Ети-кун» деган маълумат «далалар-дан дараклар» тарқатётган расмий рўзномаларимизу ҳар бир чоп этган сўзи учун минг таъна-дашмон остида ишлаётган тараққиқларвар қаламакларимизни ўйладим. Ҳар кеч телевизор олдиде олам ва мамлакат ички ҳа-ётининг тасвирини таҳлилига ром бўлиб маҳлиё ўтираркан-ман, воқеаларни мингта го-яий элагу мингта маъмурий чиғиридан ўтказиб, роса-ҳаспўлаб кейин томошабини-га етказадиган, қайси бир юқори мансабдорга ёқмай қолган учун «Итифок» «Ети-кун» деган маълумат «далалар-дан дараклар» тарқатётган расмий рўзномаларимизу ҳар бир чоп этган сўзи учун минг таъна-дашмон остида ишлаётган тараққиқларвар қаламакларимизни ўйладим. Ҳар кеч телевизор олдиде олам ва мамлакат ички ҳа-ётининг тасвирини таҳлилига ром бўлиб маҳлиё ўтираркан-ман, воқеаларни мингта го-яий элагу мингта маъмурий чиғиридан ўтказиб, роса-ҳаспўлаб кейин томошабини-га етказадиган, қайси бир юқори мансабдорга ёқмай қолган учун «Итифок» «Ети-кун» деган маълумат «далалар-дан дараклар» тарқатётган расмий рўзномаларимизу ҳар бир чоп этган сўзи учун минг таъна-дашмон остида ишлаётган тараққиқларвар қаламакларимизни ўйладим. Ҳар кеч телевизор олдиде олам ва мамлакат ички ҳа-ётининг тасвирини таҳлилига ром бўлиб маҳлиё ўтираркан-ман, воқеаларни мингта го-яий элагу мингта маъмурий чиғиридан ўтказиб, роса-ҳаспўлаб кейин томошабини-га етказадиган, қайси бир юқори мансабдорга ёқмай қолган учун «Итифок» «Ети-кун» деган маълумат «далалар-дан дараклар» тарқатётган расмий рўзномаларимизу ҳар бир чоп этган сўзи учун минг таъна-дашмон остида ишлаётган тараққиқларвар қаламакларимизни ўйладим. Ҳар кеч телевизор олдиде олам ва мамлакат ички ҳа-ётининг тасвирини таҳлилига ром бўлиб маҳлиё ўтираркан-ман, воқеаларни мингта го-яий элагу мингта маъмурий чиғиридан ўтказиб, роса-ҳаспўлаб кейин томошабини-га етказадиган, қайси бир юқори мансабдорга ёқмай қолган учун «Итифок» «Ети-кун» деган маълумат «далалар-дан дараклар» тарқатётган расмий рўзномаларимизу ҳар бир чоп этган сўзи учун минг таъна-дашмон остида ишлаётган тараққиқларвар қаламакларимизни ўйладим. Ҳар кеч телевизор олдиде олам ва мамлакат ички ҳа-ётининг тасвирини таҳлилига ром бўлиб маҳлиё ўтираркан-ман, воқеаларни мингта го-яий элагу мингта маъмурий чиғиридан ўтказиб, роса-ҳаспўлаб кейин томошабини-га етказадиган, қайси бир юқори мансабдорга ёқмай қолган учун «Итифок» «Ети-кун» деган маълумат «далалар-дан дараклар» тарқатётган расмий рўзномаларимизу ҳар бир чоп этган сўзи учун минг таъна-дашмон остида ишлаётган тараққиқларвар қаламакларимизни ўйладим. Ҳар кеч телевизор олдиде олам ва мамлакат ички ҳа-ётининг тасвирини таҳлилига ром бўлиб маҳлиё ўтираркан-ман, воқеаларни мингта го-яий элагу мингта маъмурий чиғиридан ўтказиб, роса-ҳаспўлаб кейин томошабини-га етказадиган, қайси бир юқори мансабдорга ёқмай қолган учун «Итифок» «Ети-кун» деган маълумат «далалар-дан дараклар» тарқатётган расмий рўзномаларимизу ҳар бир чоп этган сўзи учун минг таъна-дашмон остида ишлаётган тараққиқларвар қаламакларимизни ўйладим. Ҳар кеч телевизор олдиде олам ва мамлакат ички ҳа-ётининг тасвирини таҳлилига ром бўлиб маҳлиё ўтираркан-ман, воқеаларни мингта го-яий элагу мингта маъмурий чиғиридан ўтказиб, роса-ҳаспўлаб кейин томошабини-га етказадиган, қайси бир юқори мансабдорга ёқмай қолган учун «Итифок» «Ети-кун» деган маълумат «далалар-дан дараклар» тарқатётган расмий рўзномаларимизу ҳар бир чоп этган сўзи учун минг таъна-дашмон остида ишлаётган тараққиқларвар қаламакларимизни ўйладим. Ҳар кеч телевизор олдиде олам ва мамлакат ички ҳа-ётининг тасвирини таҳлилига ром бўлиб маҳлиё ўтираркан-ман, воқеаларни мингта го-яий элагу мингта маъмурий чиғиридан ўтказиб, роса-ҳаспўлаб кейин томошабини-га етказадиган, қайси бир юқори мансабдорга ёқмай қолган учун «Итифок» «Ети-кун» деган маълумат «далалар-дан дараклар» тарқатётган расмий рўзномаларимизу ҳар бир чоп этган сўзи учун минг таъна-дашмон остида ишлаётган тараққиқларвар қаламакларимизни ўйладим. Ҳар кеч телевизор олдиде олам ва мамлакат ички ҳа-ётининг тасвирини таҳлилига ром бўлиб маҳлиё ўтираркан-ман, воқеаларни мингта го-яий элагу мингта маъмурий чиғиридан ўтказиб, роса-ҳаспўлаб кейин томошабини-га етказадиган, қайси бир юқори мансабдорга ёқмай қолган учун «Итифок» «Ети-кун» деган маълумат «далалар-дан дараклар» тарқатётган расмий рўзномаларимизу ҳар бир чоп этган сўзи учун минг таъна-дашмон остида ишлаётган тараққиқларвар қаламакларимизни ўйладим. Ҳар кеч телевизор олдиде олам ва мамлакат ички ҳа-ётининг тасвирини таҳлилига ром бўлиб маҳлиё ўтираркан-ман, воқеаларни мингта го-яий элагу мингта маъмурий чиғиридан ўтказиб, роса-ҳаспўлаб кейин томошабини-га етказадиган, қайси бир юқори мансабдорга ёқмай қолган учун «Итифок» «Ети-кун» деган маълумат «далалар-дан дараклар» тарқатётган расмий рўзномаларимизу ҳар бир чоп этган сўзи учун минг таъна-дашмон остида ишлаётган тараққиқларвар қаламакларимизни ўйладим. Ҳар кеч телевизор олдиде олам ва мамлакат ички ҳа-ётининг тасвирини таҳлилига ром бўлиб маҳлиё ўтираркан-ман, воқеаларни мингта го-яий элагу мингта маъмурий чиғиридан ўтказиб, роса-ҳаспўлаб кейин томошабини-га етказадиган, қайси бир юқори мансабдорга ёқмай қолган учун «Итифок» «Ети-кун» деган маълумат «далалар-дан дараклар» тарқатётган расмий рўзномаларимизу ҳар бир чоп этган сўзи учун минг таъна-дашмон остида ишлаётган тараққиқларвар қаламакларимизни ўйладим. Ҳар кеч телевизор олдиде олам ва мамлакат ички ҳа-ётининг тасвирини таҳлилига ром бўлиб маҳлиё ўтираркан-ман, воқеаларни мингта го-яий элагу мингта маъмурий чиғиридан ўтказиб, роса-ҳаспўлаб кейин томошабини-га етказадиган, қайси бир юқори мансабдорга ёқмай қолган учун «Итифок» «Ети-кун» деган маълумат «далалар-дан дараклар» тарқатётган расмий рўзномаларимизу ҳар бир чоп этган сўзи учун минг таъна-дашмон остида ишлаётган тараққиқларвар қаламакларимизни ўйладим. Ҳар кеч телевизор олдиде олам ва мамлакат ички ҳа-ётининг тасвирини таҳлилига ром бўлиб маҳлиё ўтираркан-ман, воқеаларни мингта го-яий элагу мингта маъмурий чиғиридан ўтказиб, роса-ҳаспўлаб кейин томошабини-га етказадиган, қайси бир юқори мансабдорга ёқмай қолган учун «Итифок» «Ети-кун» деган маълумат «далалар-дан дараклар» тарқатётган расмий рўзномаларимизу ҳар бир чоп этган сўзи учун минг таъна-дашмон остида ишлаётган тараққиқларвар қаламакларимизни ўйладим. Ҳар кеч телевизор олдиде олам ва мамлакат ички ҳа-ётининг тасвирини таҳлилига ром бўлиб маҳлиё ўтираркан-ман, воқеаларни мингта го-яий элагу мингта маъмурий чиғиридан ўтказиб, роса-ҳаспўлаб кейин томошабини-га етказадиган, қайси бир юқори мансабдорга ёқмай қолган учун «Итифок» «Ети-кун» деган маълумат «далалар-дан дараклар» тарқатётган расмий рўзномаларимизу ҳар бир чоп этган сўзи учун минг таъна-дашмон остида ишлаётган тараққиқларвар қаламакларимизни ўйладим. Ҳар кеч телевизор олдиде олам ва мамлакат ички ҳа-ётининг тасвирини таҳлилига ром бўлиб маҳлиё ўтираркан-ман, воқеаларни мингта го-яий элагу мингта маъмурий чиғиридан ўтказиб, роса-ҳаспўлаб кейин томошабини-га етказадиган, қайси бир юқори мансабдорга ёқмай қолган учун «Итифок» «Ети-кун» деган маълумат «далалар-дан дараклар» тарқатётган расмий рўзномаларимизу ҳар бир чоп этган сўзи учун минг таъна-дашмон остида ишлаётган тараққиқларвар қаламакларимизни ўйладим. Ҳар кеч телевизор олдиде олам ва мамлакат ички ҳа-ётининг тасвирини таҳлилига ром бўлиб маҳлиё ўтираркан-ман, воқеаларни мингта го-яий элагу мингта маъмурий чиғиридан ўтказиб, роса-ҳаспўлаб кейин томошабини-га етказадиган, қайси бир юқори мансабдорга ёқмай қолган учун «Итифок» «Ети-кун» деган маълумат «далалар-дан дараклар» тарқатётган расмий рўзномаларимизу ҳар бир чоп этган сўзи учун минг таъна-дашмон остида ишлаётган тараққиқларвар қаламакларимизни ўйладим. Ҳар кеч телевизор олдиде олам ва мамлакат ички ҳа-ётининг тасвирини таҳлилига ром бўлиб маҳлиё ўтираркан-ман, воқеаларни мингта го-яий элагу мингта маъмурий чиғиридан ўтказиб, роса-ҳаспўлаб кейин томошабини-га етказадиган, қайси бир юқори мансабдорга ёқмай қолган учун «Итифок» «Ети-кун» деган маълумат «далалар-дан дараклар» тарқатётган расмий рўзномаларимизу ҳар бир чоп этган сўзи учун минг таъна-дашмон остида ишлаётган тараққиқларвар қаламакларимизни ўйладим. Ҳар кеч телевизор олдиде олам ва мамлакат ички ҳа-ётининг тасвирини таҳлилига ром бўлиб маҳлиё ўтираркан-ман, воқеаларни мингта го-яий элагу мингта маъмурий чиғиридан ўтказиб, роса-ҳаспўлаб кейин томошабини-га етказадиган, қайси бир юқори мансабдорга ёқмай қолган учун «Итифок» «Ети-кун» деган маълумат «далалар-дан дараклар» тарқатётган расмий рўзномаларимизу ҳар бир чоп этган сўзи учун минг таъна-дашмон остида ишлаётган тараққиқларвар қаламакларимизни ўйладим. Ҳар кеч телевизор олдиде олам ва мамлакат ички ҳа-ётининг тасвирини таҳлилига ром бўлиб маҳлиё ўтираркан-ман, воқеаларни мингта го-яий элагу мингта маъмурий чиғиридан ўтказиб, роса-ҳаспўлаб кейин томошабини-га етказадиган, қайси бир юқори мансабдорга ёқмай қолган учун «Итифок» «Ети-кун» деган маълумат «далалар-дан дараклар» тарқатётган расмий рўзномаларимизу ҳар бир чоп этган сўзи учун минг таъна-дашмон остида ишлаётган тараққиқларвар қаламакларимизни ўйладим. Ҳар кеч телевизор олдиде олам ва мамлакат ички ҳа-ётининг тасвирини таҳлилига ром бўлиб маҳлиё ўтираркан-ман, воқеаларни мингта го-яий элагу мингта маъмурий чиғиридан ўтказиб, роса-ҳаспўлаб кейин томошабини-га етказадиган, қайси бир юқори мансабдорга ёқмай қолган учун «Итифок» «Ети-кун» деган маълумат «далалар-дан дараклар» тарқатётган расмий рўзномаларимизу ҳар бир чоп этган сўзи учун минг таъна-дашмон остида ишлаётган тараққиқларвар қаламакларимизни ўйладим. Ҳар кеч телевизор олдиде олам ва мамлакат ички ҳа-ётининг тасвирини таҳлилига ром бўлиб маҳлиё ўтираркан-ман, воқеаларни мингта го-яий элагу мингта маъмурий чиғиридан ўтказиб, роса-ҳаспўлаб кейин томошабини-га етказадиган, қайси бир юқори мансабдорга ёқмай қолган учун «Итифок» «Ети-кун» деган маълумат «далалар-дан дараклар» тарқатётган расмий рўзномаларимизу ҳар бир чоп этган сўзи учун минг таъна-дашмон остида ишлаётган тараққиқларвар қаламакларимизни ўйладим. Ҳар кеч телевизор олдиде олам ва мамлакат ички ҳа-ётининг тасвирини таҳлилига ром бўлиб маҳлиё ўтираркан-ман, воқеаларни мингта го-яий элагу мингта маъмурий чиғиридан ўтказиб, роса-ҳаспўлаб кейин томошабини-га етказадиган, қайси бир юқори мансабдорга ёқмай қолган учун «Итифок» «Ети-кун» деган маълумат «далалар-дан дараклар» тарқатётган расмий рўзномаларимизу ҳар бир чоп этган сўзи учун минг таъна-дашмон остида ишлаётган тараққиқларвар қаламакларимизни ўйладим. Ҳар кеч телевизор олдиде олам ва мамлакат ички ҳа-ётининг тасвирини таҳлилига ром бўлиб маҳлиё ўтираркан-ман, воқеаларни мингта го-яий элагу мингта маъмурий чиғиридан ўтказиб, роса-ҳаспўлаб кейин томошабини-га етказадиган, қайси бир юқори мансабдорга ёқмай қолган учун «Итифок» «Ети-кун» деган маълумат «далалар-дан дараклар» тарқатётган расмий рўзномаларимизу ҳар бир чоп этган сўзи учун минг таъна-дашмон остида ишлаётган тараққиқларвар қаламакларимизни ўйладим. Ҳар кеч телевизор олдиде олам ва мамлакат ички ҳа-ётининг тасвирини таҳлилига ром бўлиб маҳлиё ўтираркан-ман, воқеаларни мингта го-яий элагу мингта маъмурий чиғиридан ўтказиб, роса-ҳаспўлаб кейин томошабини-га етказадиган, қайси бир юқори мансабдорга ёқмай қолган учун «Итифок» «Ети-кун» деган маълумат «далалар-дан дараклар» тарқатётган расмий рўзномаларимизу ҳар бир чоп этган сўзи учун минг таъна-дашмон остида ишлаётган тараққиқларвар қаламакларимизни ўйладим. Ҳар кеч телевизор олдиде олам ва мамлакат ички ҳа-ётининг тасвирини таҳлилига ром бўлиб маҳлиё ўтираркан-ман, воқеаларни мингта го-яий элагу мингта маъмурий чиғиридан ўтказиб, роса-ҳаспўлаб кейин томошабини-га етказадиган, қайси бир юқори мансабдорга ёқмай қолган учун «Итифок» «Ети-кун» деган маълумат «далалар-дан дараклар» тарқатётган расмий рўзномаларимизу ҳар бир чоп этган сўзи учун минг таъна-дашмон остида ишлаётган тараққиқларвар қаламакларимизни ўйладим. Ҳар кеч телевизор олдиде олам ва мамлакат ички ҳа-ётининг тасвирини таҳлилига ром бўлиб маҳлиё ўтираркан-ман, воқеаларни мингта го-яий элагу мингта маъмурий чиғиридан ўтказиб, роса-ҳаспўлаб кейин томошабини-га етказадиган, қайси бир юқори мансабдорга ёқмай қолган учун «Итифок» «Ети-кун» деган маълумат «далалар-дан дараклар» тарқатётган расмий рўзномаларимизу ҳар бир чоп этган сўзи учун минг таъна-дашмон остида ишлаётган тараққиқларвар қаламакларимизни ўйладим. Ҳар кеч телевизор олдиде олам ва мамлакат ички ҳа-ётининг тасвирини таҳлилига ром бўлиб маҳлиё ўтираркан-ман, воқеаларни мингта го-яий элагу мингта маъмурий чиғиридан ўтказиб, роса-ҳаспўлаб кейин томошабини-га етказадиган, қайси бир юқори мансабдорга ёқмай қолган учун «Итифок» «Ети-кун» деган маълумат «далалар-дан дараклар» тарқатётган расмий рўзномаларимизу ҳар бир чоп этган сўзи учун минг таъна-дашмон остида ишлаётган тараққиқларвар қаламакларимизни ўйладим. Ҳар кеч телевизор олдиде олам ва мамлакат ички ҳа-ётининг тасвирини таҳлилига ром бўлиб маҳлиё ўтираркан-ман, воқеаларни мингта го-яий элагу мингта маъмурий чиғиридан ўтказиб, роса-ҳаспўлаб кейин томошабини-га етказадиган, қайси бир юқори мансабдорга ёқмай қолган учун «Итифок» «Ети-кун» деган маълумат «далалар-дан дараклар» тарқатётган расмий рўзномаларимизу ҳар бир чоп этган сўзи учун минг таъна-дашмон остида ишлаётган тараққиқларвар қаламакларимизни ўйладим. Ҳар кеч телевизор олдиде олам ва мамлакат ички ҳа-ётининг тасвирини таҳлилига ром бўлиб маҳлиё ўтираркан-ман, воқеаларни мингта го-яий элагу мингта маъмурий чиғиридан ўтказиб, роса-ҳаспўлаб кейин томошабини-га етказадиган, қайси бир юқори мансабдорга ёқмай қолган учун «Итифок» «Ети-кун» деган маълумат «далалар-дан дараклар» тарқатётган расмий рўзномаларимизу ҳар бир чоп этган сўзи учун минг таъна-дашмон остида ишлаётган тараққиқларвар қаламакларимизни ўйладим. Ҳар кеч телевизор олдиде олам ва мамлакат ички ҳа-ётининг тасвирини

1991 йилда Жавобий ишлар

ЁДЛАБ ОЛИНГ

ИСЕН ТУТУНИ БЕРМА-Ю ЧЕХРАМГА АМОН,
УЛ НАВЪ ҚАРО ҚИЛДИКИ, МҲРИДА САМОН.
ОҚ АЙЛАМАГИНИ МЕН СИЯХҲУНИ ЕМОН,
АЙЛАЙ ОЛМОН АФВ СУИИ БИРЛА ГУМОН.

Навоийни тушунмоқ учун

МАОЗАЛЛОҲ — худо паҳох берсин, худо сақласин.
МАОИИБ — айблар, нуқсонлар; хатоликлар.
МАОП — 1. оқибат, пировад, натижа; 2. мазмун; маъно; мақсад.
МАОЛИЙ — эътиборли, баланд мартабали.
МАОСИР — мақбул иш, ҳаракат; эскидан қолган яхши белги ва асарлар, нишонлар.
МАОФ I — афв этиш; кечирини.
МАОФ II — қайтган холи, кунглига урган, безор.
МАР/Р/ — санокни кўрсатадиган, яъни юз мингга тенг, лак.
МАРАЛ — кийик (урғочиси).
МАРАММАТ — тазмир, ислох, тузатиш.
МАРАС — ит бўйига тақиланган арқон.
МАРАҚ — шўрва; кўча кайноқ.
МАРБУТ — алоқали, боғли, теаллуқли.
МАРВИЙ — ривоят қилинган.
МАРДАК — одамча; пасткаш одам.
МАРДУД — рад қилинган, ҳайдалган; номақбул.
МАРДУМ I — кўз қорачиги; кўз қораси.
МАРДУМ II — одам, инсон.

МАРЖИЪ — таянчлик, ишонarli; қайтиб бориладиган жой.
МАРЖИЪУЛ-ҲУСУЛ — мақсада етишиш унди, тилғи.
МАРЖУҲ — маъқул бўлмаган, номаъқул, умуман салбий нарса.
МАРЗ — замин, чегара, атроф.
МАРЗОН — чегара, соқчи.
МАРИЗ — касал, бетоб, хаста, бемор.
МАРКАБ — улов; от, туя, эшак каби миниладиган ҳайвон.
МАРОЕ — ойналар.
МАРОРАТ — аччиқ, аччиқлик; машаққат.
МАРОҒА — 1. тупроққа ағнаш, ерга думалаш; 2. шаҳар номи.
МАРОХИЛ — 1. манзиллар, масофалар; 2. манзилгоҳ, карвонсарой, меҳмонхона.
МАРСУМ — одат бўлган, расм қилинган.
МАРҒУЪ — юқорилаштирилган, юксалган.
МАРҒИЙ I — кўринган, кўзга килинган.
МАРҒИЙ II — ривоят қилинган.
МАРҚАД — қабр, гўр.

МАРҚУМ — ёзилган, қизилган.
МАРҒЗОР — ўтлоқ, яйлов, чаманзор, сабзор.
МАРҒУЛ/МАРҒУЛА — соч ўриллари, жингалак сочлар.
МАРҲАЛА — 1. манзил, масофа, босқич; 2. манзилгоҳ, карвонсарой.
МАРҲАЛАПАЙМОН — йўлчи, сайёх, сайр қилувчи, сафарга отланувчи.
МАРҲУМ — раҳм қилувчи, афв қилувчи, умидсизликка тушган.
МАРҲУН — гаровга қўйилган, гаровга берилган.
МАС(С) — сурқалиш, ишқаланиш.
МАСБАТ — исботланган, масбуқ — собиқ, ўтган, илгариги.
МАСДАР — масдар (араб грамматикасида ҳаракат ва ҳолат номи).
МАСДУД — 1. боғлиқ, банд; 2. чекланган, тўсилган, тўсиқ.
МАСИР — сайроғ.
МАСИҲ/МАСИҲО — 1. Исо пайғамбарнинг лақаби (ривоятларга кўра, Исо пайғамбар ҳар қандай касални давовлай олиш ва ҳатто ўлимини тирилтириш кунига эга бўлган); 2. машуқ.
МАСИҲАЛФОЗ — сўзи Масиҳ нафасидан шифобахш.
МАСИҲ АНФОС — Исо нафаси; нафаси Исо пайғамбардек даргада шифо берувчи, ўлимини тирилтирувчи.
МАСКАНАТ — бечоралик, фақирлик, мискинлик.
МАСКУН — одамлар яшаб турган жой, ер юзи.
МАСКУТ — сукут этилган, айтилмаган, гапирилмаган.
МАСЛУБ — 1. ажратиб ташланган; 2. эътиборсиз; 3. мақрум, баҳрасиз.

СИЗНИ СУЮБ, СУЯНДИМ СИЗГА

Тура СУЛАЙМОН ИМТИҲОН

Имтиҳон, авваламбор, икки жондин бошланур, Имонсиз ё имонли — тиниқ таиндин бошланур, Луқман ҳалол, яъни тоза қондин бошланур, Норасида таваллуд тошган ондин бошланур, Қизилдир, ўрилдир тили чиққан чоғданок, Эс-ақли кириб билга: савоб не, недир гуноҳ, Яратган ким? Она ким? Ким бузрук? Ким қибабоғ? Энди унинг амали шутзамондин бошланур, Ким таллаб, ким толиб, ким эса муддарисдур, Ким шодумон, ким эса умр бўйи маъюдур, Ким билсин сунгги йўл қай-қайдин бошланур? Кув Авазхон мисол келин хаёли бўлса, Бирини жоғидо, кунштуб, бирини эътиб бўлса, Мевали оғоч мисол самар, сойли бўлса, Охирагда йўллари хибобдин бошланур, Тили арабаст, дебди, форсий шарраст, дебди, Қай бир нодонлар эса, туркий бўқораст, дебди, Туралар эшонлардин ҳамин қадар наст, дебди, Энди тамошо қилинг: ким эиндин бошланур, Шоҳ кимдир, гадо кимдир, телба ким, донин кимдир, Ким зилиму ким олим, ким эса муаллимдир, У дувелин эса бир ўзига маъдумдир, Алҳол, кимнинг қилинги шобистондин бошланур, Қийнамай жонинг оласа, бу — саодат белгиси, Мушкул бир кунга қолсанг, бу — синаот белгиси, Аёл эрдин устивор, бу — талофат белгиси, Гулдин алаф кўп бўлса, давр қирондин бошланур, Шарму ҳаё аслида хонадондин бошланур, Адоват ё бир нопок ё ёмондин бошланур, Эл орасида фитна Ёсумандин бошланур, Хон магар бадкор бўлса, ўт қўрғондин бошланур, Гуноҳ қилган — гуноҳкор, шак келтирган қоғирдир, Туз еб тузликқа андоқ... қилган осий, қуфрдир, Бу дуйё карвонсарой — барчамиз мусофирдир, Бориб қўнар жойиниз чин макондин бошланур, Шаръий ҳужм — ҳужмдир, Наҳс босса истиғфор эт, Қурбон Қарим бирла ҳамиша ифтиҳор эт, Раҳмон шайнға сано айтмоқни хитиб эт, Ҳақ василга етмоқлик дил, забондин бошланур, Деҳқон ўз иши билан — хирмон қараб тортадир, Қонсирган миришлар камон қараб тортадир, Хўшхон аҳли улусни чаман қараб тортадир, Ичинг етуса имомга иш ҳаминдин бошланур, Гар тупишом истасанг Шариядин сўйлагил, Гариятта туташиб, Маърифатдин сўйлагил, Етти водийдан ўтиб Ҳақиқатдан сўйлагил, Энди етган манзилдин бир ўзюдин бошланур, Иштихонинг Катасин Қўбатга бўлгусин, Белгилари неча ўн аломатга бўлгусин, Жаннатта дахлдорлар тиловатга бўлгусин, Ким у ёну, ким бу ён... Бир фармондин бошланур.

БИЗЛАР ТОМОНДА...

Сендай гул кўрмидим ҳеч бир чаманда, Бир чаманмас, на Чин, на Хуросонда. Таърифинг эшитиб ақдан озмиш Бир паҳлавон йигит бизлар томонда... Бу қошлар, бу кўзлар, бу олма юзлар, Бу ифбат, бу ибто, бу ҳаё, нозлар... Андоза оладир не сарвинозалар, Сенга ишчи тушган қолмас омонда! Кўринмасини кундуз кўзга сен, деб, Қандай бадхал экан қай бир кун, деб, Қандай бахтли экан қай — Маъжун, деб, Юлдузлар оқ урар эрмиш осмонда, Сени деб қанчалар ситам тортадир, Шонлар маҳз этиб қалам тортадир, Тун пардасин бирда Ой ҳам тортадир, Бирда Шамс қоларини лозу ҳайронда, Не дилларга гулу сола келдилар, Не савиялар ортда қола келдилар, Аямасдин ўйна ола келдилар, Қасосия бор, дея, мен — Сулаймонда.

ЎЗИ БИР МАМЛАКАТ, МАМЛАКАТДА СИЗ

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Жавоҳирлал Неру ҳамда халқроқ Нилуфар муқофоти лауреатлари, Ўзбекистон халқ шоираси ЗУЛФИЯХОНИМГА

Ой ҳам чиқмас эмиш, тонг отмас эмиш, Оғроб ҳам нуруни таратмас эмиш, Чаман ҳам кўзини айратмас эмиш Сиздай шоираси йўл ватанларда, Қизилар Ой мисол тўлмас эмишлар, Вафо келинги билмас эмишлар, Садоқатга сажда қилмас эмишлар Сиздай шоираси йўл ватанларда, Қарор тоғмас эмиш Олия зоти, Биби Марям зоти, Хурра зоти, Момо Ҳаво зоти, Индира зоти Сиздай шоираси йўл ватанларда, Игитлар тоғарини ўз орасида, Келинчақлар борлиқ таманносидан, Ошиқлар маъшуца — парваносидан Сиздай шоираси йўл ватанларда, Шерият илоҳий саналмас эмиш, Буюк сиймолар тан олинмас эмиш, Чарх ҳам меърида айланмас эмиш Сиздай шоираси йўл ватанларда, Тўлиб оқмас эмиш дарёлар, сойлар, Богда таралмасини муатгар бўйлар, Бахти тоғолмасини не моҳруйлар Сиздай шоираси йўл ватанларда, Бўлганлари билан ҳадис бисоти, Саидиқ-сандиқ тилло, уюрлаб оти, Қашшоқ саналарини маънавияти Сиздай шоираси йўл ватанларда, Узи бир мамлакат, мамлакатда Сиз, Тахт-тоғдин устивор қаноатда Сиз, Бирда шамс буржиди ҳаломатда Сиз, Бирда Ой, Чўлпонсиз бу ватанларда, Сизга тоғинурлар, яхлос қилурлар, Ҳамнафас бўлмоқни ҳавас қилурлар, Еттичи фалакка қиёс қилурлар Минглаб муҳлисизингиз бу ватанларда.

ЕТОЛМАДИМ

«ЭРГАШ ЖУМАНБУЛУБ УҒЛИ ЭЛ КЕЗАДИ» ТИЗМАЛАРИДАН

Хуриятдан аввали йиллари бир туманбеги Эргаш Жуманбулуб ўғилга:

— Сиз эл кезган, кўпинг наварига тушган, донг қозонган оқинсиз, Сиз нималарга етиб, нималарга етолмадингиз? Сизнинг ҳам армонингиз борми, — деб берган саволига шоир шундай деб жавоб қилган экандар:

Мен бу улус армонинг поёнига етолмадим, Осмон қадар хирмонинг поёнига етолмадим, Бундан келган зийнинг поёнига етолмадим, Ранги-рўйи сонмонинг поёнига етолмадим, Ингитлар қирқа қирмай қариб бўлганга ўхшайдир, Ўз тупроқ, ўз ошенида қариб бўлганга ўхшайдир, Бўй қизлари келин бўлмай ҳориб бўлганга ўхшайдир, Хазон бўлган гулшанининг поёнига етолмадим, Итнинг боши олтин тосда, оёқлар устивор бунда, Қай бир ёқдин келган ноҳур, саёқлар устивор бунда, Покдомонлар хор-зор, қалби қуроқлар устивор бунда, Сарсон, саргардоннинг поёнига етолмадим, Тоши бирла тороуси қай бир эгри қўллардадир, Ҳазинасини қўл-қалин ўзага нафис қорлардадир, Мулк эгаси кимлар ўзи? Билмам улар қайлардадир? Хайрси хайр-эхсонинг поёнига етолмадим, Ҳалинг билмас бу элини тайроғи кўп, айроғи кўп, Ўз нидан ўт чиқарар сайроғи кўп, қайроғи кўп, Бош—бошига, қоз—қалон, олақуруқ байроғи кўп, Ҳайронинг, вайронинг поёнига етолмадим, Гаир эл дўста айланса иззат — эҳтирош бошланур, Ҳакам бўлмоққа шайланса урон, интиқон бошланур, Гар туянуғингиз бўйласа... элда қатли ои бошланур, Қадрсиз қабристоннинг поёнига етолмадим, Кўронин ерда қолдирмас қорларни борми бу элиниг? Бюгларга қалхат қўйдиқмас соғларни борми бу элиниг? Азобли халқни олдига чорларни борми бу элиниг? Юрак-бағри гирейингиз поёнига етолмадим.

ҚАШҚАДАРЕДАН ХУШХАБАРЛАР

ҚАРШИДА

БОЖХОНА

БУНДАН бир неча ой муқаддам «Қашқадарья-енешерсис» фирмаси иш бошлаган эди. Унинг мутасаддилари вилоятдаги савдо, таъминот ташкилотларига, қорхона ва хўжаликларга четдан келтирилётган ва бу ердан хорижга юборилётган саноат, аторлик моллари, турли асбоб-ускуналар, озик-овқат маҳсулотларининг мамлакатимизда қабул қилинган қонун-қондаларга тўғри келиш-келишмаслигини назоратдан ўтказиш билан шуғулланар эканлар. Яқинда фирма ходимлари зиммасига яна бир масъулни ятлаги азияда қилди. Уларга чет элларга савдо ва хизмат сафарларига берадиган, аяни пайтда келадиган кишиларни ҳам боғхона текширувидан ўтказиш ҳуқуқи берилди.

КИСЛОРОД СТАНЦИЯСИ

ҚАРШИ даштада олиб бориладиган қурилиш ларга, Толлимаржон ЛРЭС бунёд этилётган майдонга кислород суви билан ҳаводек зарур. Аммо у ҳозиргача қўлаб транспорт харажатлари, оворагарчилик азияга узокдан ташиб келтирилди. Энди бунга чек қўйилган бўлди. Нишон шаҳри ақинида республикамиз жанубида энг кирки ва катта қўвағга эга бўлган кислород станцияси қуриломоқда. Станция ил охиригача фойдаланишга топширилади. Унда халқ ҳўжалиги зарурати учун йилга 13 миллион куб метр кислород ҳосил қилиниб, буюртмачиларга жўна тилади.

ТЕЗ ЕРДАМГА — САМОЛЕТДА

ҚАРШИДАГИ санитария авиациясининг хизмат кўрсатуви махусус қисми 1-вилоты шифохона билан ёна-ён қурилган янги бинага кўчиб эди. Авиашофкорлар энди авиотингиз узоқ бурқаклардаги, тоғ ён бағри ёни оралиғда жойлашган қиш лоқларини ақолисига ҳам тез ва сарфали тибкий ёрдам кўрсатиш имкониятига эга бўлдилар. Уларга етарли миқдорда дори-дориюлар, тиббий асбоблари, транспорт воситалари акратилди.

П. ГАДОЕВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Интисоднинг насодга ураган маҳал маблагини худда-бе-худга сарфлаш кимга ёқадидея? Аммо эртанги кунимиз — болалар саломатлигини уйлаласини ҳам мумкин эмас. Бўстонлик райондаги СССР 50 йиллиги номи болалар соғломлаштириш оромгоҳи худди шу мақсада фаолият кўрсаталпти. Ҳозир у ерда 500 дан зиёд ўғил-қиз мазмуни дам олапти. Шахмат-шашка хоналарию спорт майдончалари ва катта ҳовуз болалар хизматда.

СУРАТЛАРДА: оромгоҳдан лавҳалар. Ҳ. СОЛИҲОВ олган суратлар.

«Пахтакор»нинг келажиги борми?» мақоласини ўқиб

ЧОРАК асрдан буён «Пахтакор» ишчибозиман. Шунинг учун ҳам бу команда тақдирига бефарқ қарай олмаман. Яқинда рўзномадан «Пахтакор»нинг келажиги борми? сарлавҳали мақолани ўқиб қолдим. Шундан сўнг республикамизнинг бош командаси ҳақидаги ўз фикр-мулоҳазаларини билан қилишга жаъм эдим.

Уша машъум воқеа — 1979 йилдаги самолёт ҳалокати республика Спорт комитети ва футбол ишчи-болалари учун қимматга тушди. Буни ҳис этган СССР Футбол федерацияси Ўзбекистон футболга катта имтиёз яратиб берди: «Пахтакор» уч йил мобайнида турнир жадалида охириги ўринни эгалласа ҳам олий гуруҳдан тушиб кетмасди. Бу имтиёздан қандай фойдаланилди? Турнирнинг айтаганда, ҳеч ким «Пахтакор»нинг келажиги ҳақида дурустроқ боти қотирмади. Ҳатто уйлалмай-нетмай! Секеч командига бош тренер этиб тайинланди. Ҳолоқини, у раҳбар бўлган Лъвовнинг «Картати» командаси олий гуруҳдан тушиб кетган, ҳатто иккинчи гуруҳда тўп сурган ва, ниҳоят, биринчи гуруҳга қўшилган эди.

Янги тренер эздан «Пахтакор»га турли командалардан ўйинчилар: Церетели, ака-ука Мачаидзелар, Якубин, Петрушин, Семенов, Юрчишин, Нечаев, Васильев, Гладшевич, Яновский, Вондаренко ва бошқалар келдилар. Турни, Яновский ва Вондаренко «Пахтакор»га содиқ қолди. Сергей ҳамон командани шарафини ҳимоя қилаётди.

Хўш, бошқа ёқдан келган ўйинчилар «Пахтакор»га нима қилиб беришди? Команда олий гуруҳда бир марта 6-ўринни эгаллади, холос. Ушанда И. Секечни нақ бўлмаса пайғамбарга айлан-тириб юбордик. Тўпурақ А. Якубинни осмонга кўтардик. Вақтинчалик муваффақият кўзимизни қамаштириб қўйган эди. Муҳбирлар Секечдан нима учун маҳаллий командалардан ўйинчи олмаётганини сурашса, у олий гуруҳга лойиқ футболчи республикада йўқ, деган жавобдан нарина утмасди.

Республикамизда бундай футболчилар бехисоб. Гап шундаки, уларни «Пахтакор»га олиб келадиган жонқури йўқ. Ўзбекистондан ташқарида ўйнаётган Сергей Зирченко, Геннадий Морозов, Игорь Поваляев, Владимир Постнов, Азамат Абдураимов сингари «Пахтакор»нинг доврўғига доврўқ қўша оладиган футболчиларинг қадрига етмадик. Сергей Ковшов, Мустафо Белолов, Олег Синелов, Анвар Рашидов, Диллоқ Султонов, Андрей Микляев ва бошқа

Муҳлислар «Пахтакор» бир йилдаёқ олий гуруҳга қайтади, деб умид қилишганди. Янглишган эканмиэ. Командамиз биринчи гуруҳда 6 йил қолиб кетди. Жамоага Тихонов устоз бўлганда «Пахтакор»нинг иккинчи гуруҳга тушиб кетишига бир баҳя қолди. Рақиблар Тошкентта «Пахтакор»дан кўш очко олиб кетиш учун кела бошладилар. Кейинчалик В. Абдураимовнинг командига бош тренер этиб тайинланиши аяни муддао бўлди. Катта ўза-

ҲАЛИ ҲАМ КЕЧ ЭМАС

ни ҳам кўрдик. Киевнинг «Динамо»си устидан қозонилган чиройли ғалабани ҳисобга олганда команда мусобақаларда жуда бўш қатнашмоқда. Утган йили муҳлислар ишончини қозонган футболчиларинг кўплари командани тарк этишди. Ешлар эса ҳали уларнинг ўнгилаб олганлари йўқ.

Хўш, «Пахтакор»нинг муваффақиятсизликлари сабаби нимада? Тренерларнинг тез-тез алмашиб туришлари нини ёни бошқами? Тренерлар алмашини ҳам салбий таъсир кўрсатмоқда, албатта. Аммо асосий сабаб 21 миллион кишили аҳолига ога бўлган Ўзбекистонда «Пахтакор» учун, унинг келажиги учун жон куйдириб ўйнайдиган бор-йўғи 20 нафар футболчи топилаёт-

қатор футболчилар республика бош командаси учун қанчадан-қанча фойда келтиришлари мумкин эди. Бирок бу ўйинчилар қўлича учрашувларга қўйилмади, шунинг учун командадан кетишга мажбур бўлишди.

Ҳозир «Пахтакор»нинг ҳимоя чизини таллабга жавоб бермайдик, ҳимоя бўш бўлчар, ярим ҳимоячи ва ҳужумчиларинг ҳам қўлидан ҳеч нарса келмас экан. Демак, ҳимоя чизини мустақамлаш керак. «Пахтакор»да мана шу муаммо кўп йиллардан буён ҳал этилмай келмоқда. Бир қарасаи, яхши ҳимоячилар пайдо бўлиб қолмади. Улар ярим йил-бир йил ўйнаб-ўйнамай гоийб бўлишади.

Қисқаси, «Пахтакор»нинг

БУЗУН: «Народное Слово» сангисаларида

Мамлакатимиз ва республикамиз ҳаётига онд бўлган янгликлар мажмуаси, «Шу соғга хат» рукин остида Қизилхат вилояти Зоини Райондаги «Зарбдор» давлат хўжалиги фермери П. Клепешиниң «Фуртатиш эмас, Ердан беринг керак» сарлавҳали мақоласи биринчи саҳифадан ўрни олган.

Ўзбекистон ССР Олий Кенгашининг «Ташқи иқтисодий фаолият тўғрисида»ги қонуни, газета мухбири Н. Ганюхнининг Янгйобод шаҳар советининг раиси Рафиқ Нодиров билан сўбатини иккинчи саҳифада ўқийсиз.

Учинчи саҳифада Г. Неклессанин «Исон тадбири», М. Ашрафий номли Тошкент давлат консерваторияси ўқитувчилари А. Шарипова ва Н. Пулатхоннинов «Сангит паршон-хотирлиги кечирмайди» сарлавҳали мақолалари жойлашган. Шунингдек, туртинчи саҳифадан спорт, маданият хабарлари ҳамда эълонлар билан танишингиз мумкин.

«Чинобо» санаторийсининг мазмурияти санаторийнинг бош шифокори, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган шифокор **Раҳим ОТАБЕКОВ**нинг тўсатдан вафот этганини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига ва қариндош-уруғларига таъзия изҳор қилади.

Юсуф БЕК.

Тахрир хайъати: Анвар ЖУРАБОВ (бош муҳаррир ўринбосари), Абдуқаҳҳор ИБРОҲИМОВ, Абдували ИМОМАЛИЕВ, Ўлдош ИСМОИЛОВ, Тоҳир МИРХОДИЕВ, Турғун НАЗАРОВ (масъул котиб), Ҳабибулла ОЛИМЖОНОВ, Абдукарим РАҲИМБЕРДИЕВ (бош муҳаррир ўринбосари), Азим СУЮН, Тоиб Тўлаганова, Мухтарама УЛУҒОВА, Сайди УМИРОВ, Норбобо ШАКАРОВ, Мухаммад Содиқ Мухам мад ЮСУФ, Ориф ЮНСУ.

Манзилгоҳимиз: 700000, ГСП
Тошкент шаҳри, Ленинград кўчаси, 19-уй
Босишга топшириш вақти 21.00 Индекс: 64808. 5717-бўжуртма.
Босишга топширилди 22.15.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитаси нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ ордени боғхонаси, Тошкент шаҳри. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

